

Aanvraag

Het aanvragen van derogatie in 2012 bestaat uit twee stappen:

1. de aanvraag: als u derogatie wil toepassen, dient u een aanvraag in bij de Mestbank, uiterlijk op 15 februari 2012. Door die aanvraag te doen, verklaart u zich akkoord met de voorwaarden voor derogatie. De aanvraag doet u online op <https://eloket.vlm.be/mestbank/ola> of met het formulier "Aanvraag van derogatie voor 2012" dat u kunt downloaden van de website van de VLM of dat u kunt opvragen in uw provinciale afdeling.
2. de bevestiging: op de verzamelaanvraag moet u de percelen aanduiden aankruisen waarop u effectief de derogatie zal toepassen, uiterlijk op 31 mei 2012. Voor een geldige derogatieaanvraag is het belangrijk om de uiterste indieningsdatum van de verzamelaanvraag, nl. 21 april 2012 te respecteren. Als u uw verzamelaanvraag tijdig ingediend heeft, kan u nog aanpassingen doen aan de derogatiepercelen tot en met 31 mei 2012. Als u geen percelen aankruist, dan kan zal ook geen derogatie worden toegekend. Meer uitleg over het aanduiden van de percelen waarop u in 2012 derogatie wenst toe te passen, vindt u in de "Handleiding bij de verzamelaanvraag 2012". Deze wordt beschikbaar gesteld door het ALV op het moment dat de verzamelaanvraag 2012 ingevuld kan worden (op papier of via het eloket van het ALV).

Uitgesloten percelen

Er kan geen derogatie aangevraagd worden voor de volgende percelen in 2012:

- percelen met bemestingsverbod (2 GVE/ha, jaar) waarop geen ontheffing van toepassing is;
- percelen die in de beschermingszone type I van de waterwingebieden liggen;
- percelen die in de fosfaatverzadigde gebieden liggen waarop de maximale bemestingsnorm van 40 kg P₂O₅/ha, jaar van toepassing is;
- percelen met een beheerovereenkomst die de hoeveelheid dierlijke mest beperkt die op het perceel mag worden gebracht;
- percelen waarop in 2011 een nitraatresidu werd gemeten dat hoger is dan de eerste nitraatresidudrempelwaarde of het perceel dat door de Mestbank is aangeduid als vervangperceel omdat het perceel van 2011 niet meer in gebruik is 2012

Derogatieteelten

Derogatie kan enkel aangevraagd worden voor de volgende derogatiegewassen:

- grasland¹;
- maïs voorafgegaan door één snede gemaaid en afgevoerd gras;
- maïs voorafgegaan door één snede geoogste en afgevoerde snijrogge;
- wintertarwe gevolgd door een niet-vlinderbloemig vanggewas;
- triticale gevolgd door een niet-vlinderbloemig vanggewas;
- suikerbieten;
- voederbieten.

=> Niet-vlinderbloemige vanggewassen zijn gele mosterd, bladrammenas, facelia, tagetes, voederkool, bladkool, festulolium, nyger, gras, Japanse haver, zomerhaver of snijrogge. Gras-klover is niet toegestaan.

Administratieve controle aangevraagde derogatie

De bovenstaande voorwaarden worden administratief gecontroleerd met de ingediende aanvraag en bevestiging. Als bij die administratieve controle wordt vastgesteld dat de bovenstaande voorwaarden niet zijn nageleefd op een bepaald perceel, dan wordt de derogatie geweigerd voor het betrokken perceel voor 2012.

¹ Gras-klover komt niet in aanmerking voor derogatie.

Na te leven derogatievoorwaarden

Verduidelijking van de codes "T" en "V"

Hieronder worden codes "T" en "V" vermeld. Als bij een terreincontrole blijkt dat:

- een voorwaarde met code "T" niet wordt nageleefd, kan u het volgende jaar geen derogatie aanvragen voor percelen van dezelfde teeltgroep.
- een voorwaarde met code "V" niet wordt nageleefd, kan u het volgende jaar geen derogatie aanvragen voor alle percelen van het bedrijf.

Meer uitleg over de gevolgen bij niet naleving van de voorwaarden vindt u in de rubriek "Gevolgen bij niet naleving van de voorwaarden".

Teelten

- U moet op de percelen waarvoor u derogatie aangevraagd heeft, het type derogatiegewas telen zoals vermeld op de verzamelaanvraag, hetzij een derogatiegewas met minstens dezelfde bemestingsnorm als het derogatiegewas vermeld op de verzamelaanvraag (T)
- Bij het inzaaien of doorzaaien van derogatiepercelen mag u geen zaadmengsel gebruiken dat zaden bevat van leguminosen of van andere planten die stikstof opnemen uit de lucht. (T)
- Na de oogst van wintertarwe of triticale zaait u ten laatste binnen 2 weken een niet-vlinderbloemig vanggewas in. Dat moet bovendien ten laatste op 1 september 2012 gebeuren². Het niet-vlinderbloemig vanggewas mag u pas omploegen of inwerken vanaf 15 februari 2013. (T)
- Gras waarvan één snede wordt gemaaid en afgevoerd vóór de teelt van maïs, of snijrogge waarvan één snede wordt geoogst en afgevoerd vóór de teelt van maïs, moest ten laatste op 30 november 2011 ingezaaid zijn. Het gras moet gemaaid en afgevoerd worden of de snijrogge moet geoogst en afgevoerd worden in het jaar waarvoor u derogatie aanvraagt. De voorteelt gras mag niet vóór 1 april 2012 gemaaid worden, de voorteelt snijrogge mag niet vóór 15 maart 2012 geoogst worden (T).

Mestsoorten

- Op derogatiepercelen mag u de bemesting met dierlijke mest enkel invullen met derogatiemest, nl. (T):
 - a. dierlijke mest die afkomstig is van runderen (behalve mestkalveren), paarden, geiten en schapen;
 - b. dunne fractie na het scheiden van varkensmest met "dunnefractieattest";
 - c. effluent met een laag N- en P₂O₅-gehalte met "effluentattest".
- Enkel dunne fractie van varkensmest voorzien van een "dunnefractieattest" wordt aanzien als derogatiemest en mag worden toegepast op derogatiepercelen (T):
 - a. De dunne fractie moet een N/P₂O₅-verhouding hebben van tenminste 3,3.
 - b. De dunne fractie mag na fysisch-mechanische scheiding van varkensmest niet verder behandeld worden en mag niet gemengd worden met dierlijke mest, kunstmest of een andere meststof.
- Enkel effluent voorzien van een "effluentattest" wordt aanzien als derogatiemest en mag worden toegepast op derogatiepercelen (T):
 - a. Het effluent heeft een maximale N-inhoud van 1 kg N/ton en een maximale P₂O₅-inhoud van 1 kg P₂O₅/ton.
 - b. Het effluent mag niet gemengd worden met dierlijke mest, kunstmest of een andere meststof. In afwijking hiervan mag het effluent dat voorzien is van een "effluentattest", op uw eigen bedrijf gemengd worden met derogatiemest.

Bemesting

² Bij uitzonderlijke weersomstandigheden kan de minister uitstel verlenen voor de inzaai van het vanggewas tot uiterlijk 9 september.

- In afwijking van het Mestdecreet mag u op derogatiepercelen de volgende maximale hoeveelheid N uit derogatiemest opbrengen (T):

Derogatiegewas	Maximale N uit derogatiemest (incl. begrazing) (kg N/ha, jaar)
Grasland	250
Maïs voorafgegaan door één snede gemaaid en afgevoerd gras	250
Maïs voorafgegaan door één snede geoogste en afgevoerde snijrogge	250
Wintertarwe gevolgd door een niet-vlinderbloemig vanggewas	200
Triticale gevolgd door een niet-vlinderbloemig vanggewas	200
Suikerbieten	200
Voederbieten	200

- De toepassing van effluent met een laag N- en P_2O_5 -gehalte met “effluentattest” is op derogatiepercelen beperkt tot maximaal 15 ton/ha, jaar (T). Als u het effluent op uw bedrijf vermengt met andere derogatiemest dan is de beperking van het maximum van 15 ton per ha per jaar van toepassing op alle percelen van uw bedrijf (V)
- De totale hoeveelheden N en P_2O_5 die u op derogatiepercelen opbrengt, mogen de maximale bemestingsnormen van het Mestdecreet voor N (uitgedrukt in totale N of werkzame N) en P_2O_5 niet overschrijden. Een bedrijf met derogatiepercelen kan niet gebruikmaken van de mogelijkheid om een 10 % hogere N-bemestingsnorm toe te passen voor gewassen met hogere opbrengsten. Voor kunstmest en andere meststoffen blijven de normen van het Mestdecreet van toepassing. (T)
- In afwijking van het Mestdecreet mag u geen P_2O_5 uit kunstmest opbrengen op derogatiepercelen. (T)
- Op derogatiepercelen brengt u minstens 2/3 van de derogatiemest op vóór 31 mei, met uitzondering van rechtstreekse bemesting door beweiding. (T)
- Dierlijke mest, kunstmest en andere meststoffen mag u op derogatiepercelen alleen opbrengen vanaf 16 februari tot en met 31 augustus, uitgezonderd bemesting via begrazing. (T)

Graslandbeheer

De voorwaarden bij het scheuren van grasland gelden voor álle percelen van het bedrijf (T):

- Graslandpercelen die niet in zware kleigronden liggen, mogen enkel gescheurd worden vanaf 15 februari tot en met 31 mei. Na het scheuren van grasland wordt ten laatste binnen 2 weken en uiterlijk op 31 mei een gewas gezaaid of geplant. Dat mag geen gewas met een lage stikstofbehoefte zijn en geen leguminose.
- Graslandpercelen die wel in zware kleigronden liggen, mogen enkel gescheurd worden vanaf 15 februari tot en met 15 september. Na het scheuren van grasland wordt ten laatste binnen 2 weken en uiterlijk op 15 september een gewas gezaaid of geplant. Dat mag geen gewas met een lage stikstofbehoefte zijn en geen leguminose.
- In het jaar van scheuren mag op percelen blijvend grasland geen enkele meststof opgebracht worden, met uitzondering van rechtstreekse bemesting door beweiding.
=> *Blijvend grasland is grasland dat ten minste 5 opeenvolgende jaren niet in de vruchtwisseling van het bedrijf werd opgenomen (status P in de verzamelaanvraag).*

Mest- en bodemanalyses

- Voor het vervoer van dierlijke mest van derden (behalve dunne fractie met “dunnefractieattest” of effluent met “effluentattest”) naar derogatiebedrijven met een burenenregeling of door een erkend mestvoerder met een mestafzetdocument, is er een mestanalyse van N en P₂O₅ nodig. De analyse moet voor de aanvang van het transport beschikbaar zijn en mag maximum 1 jaar oud zijn. (V)
- De nutriënteninhoud van de percelen van uw bedrijf moet u opvolgen met bodemanalyses die uitgevoerd worden door erkende laboratoria³. De bodemstalen moeten genomen worden in de periode van 1 januari tot en met 1 juni 2012 (V):
 - a. Per begonnen schijf van 20 ha landbouwgrond van uw bedrijf moet jaarlijks minstens één bodemstaal genomen voor een analyse van het plantbeschikbare fosforgehalte. Daartoe wordt een bodemstaal genomen tot ten minste 23 cm en tot maximum 30 cm diepte. Voor blijvend grasland mag het bodemstaal genomen worden tot ten minste 6 cm en tot maximum 30 cm diepte.
=> *Blijvend grasland is grasland dat ten minste 5 opeenvolgende jaren niet in de vruchtwisseling van het bedrijf werd opgenomen (status P in de verzamelaanvraag).*
 - b. Per begonnen schijf van 20 ha landbouwgrond van uw bedrijf moet jaarlijks minstens één bodemstaal genomen voor een analyse van het organische koolstofgehalte. Daartoe wordt een bodemstaal genomen tot ten minste 23 cm en tot maximum 30 cm diepte.
 - c. Per begonnen schijf van 20 ha landbouwgrond van uw bedrijf moet jaarlijks minstens één bodemstaal genomen voor een analyse van het minerale stikstofgehalte. Daartoe wordt (per bodemlaag van 30 cm) een bodemstaal genomen tot op een diepte van
 - 1° 30 cm als de staalname betrekking heeft op de teelt van aardbeien, chrysanten, courgettes, ijsbergsla, kruiden, peterselie, radijs, raketsla, sla, snijbloemen, snijplanten, spinazie, veldsla, vroege bladgroenten, vroege uien of winterbloeiende halfheesters;
 - 2° 60 cm als de staalname betrekking heeft op de teelt van aardappelen, andijvie, bladselder, bleekselder, bloemkool, boerenkool, bonen, broccoli, Chinese kool, doperwten, erwten, grasland, graszoden, groene selder, knolselder, knolvenkel, koolraap, koolrabi, prei, rode biet, rodekool, savooikool, stamslabonen, uien, venkel, wittekool of wortelen;
 - 3° 90 cm als de staalname betrekking heeft op andere teelten dan de teelten, vermeld in punt 1° en 2°.

=> *Voor de bepaling van plantbeschikbare fosfor, organische koolstof en minerale stikstof kiest u jaarlijks andere percelen. Als alle percelen bemonsterd zijn, kan een perceel een tweede maal bemonsterd worden.*
- In de periode van 1 oktober tot en met 15 november 2012 kan een nitraatresidubepaling uitgevoerd worden op één of meerdere percelen van uw bedrijf. De Mestbank zal hiervoor bepaalde percelen aanduiden en u daarvan op de hoogte stellen. U moet vervolgens op eigen initiatief en op eigen kosten een nitraatresidubepaling laten uitvoeren door een erkend laboratorium.

³ 2011 was een overgangsjaar. Als u in 2011 nog geen of onvoldoende bodemstalen genomen heeft, kan u nog in 2012 een inhaalbeweging uitvoeren. U kan deze bodemstalen enkel nog in 2012 nemen bovenop de bodemstalen die u moet nemen om te voldoen aan de derogatievoorwaarden in 2012.

Bemestingsplan en bemestingsregister

- Vóór 15 februari moet u een bemestingsplan opmaken voor elk perceel of elke perceelsgroep van het bedrijf. Het bemestingsplan houdt u ter inzage bij op het bedrijf (V). Een perceelsgroep is een groep van percelen waarop eenzelfde gewas of gewascombinatie geteeld wordt en die homogeen is wat bodemtype en bemestingspraktijk betreft. Percelen grasland kunnen tot één perceelsgroep behoren als ze ofwel allemaal enkel gemaaid worden, ofwel allemaal begraasd worden, al dan niet in combinatie met maaien.
- Als de geplande bedrijfsvoering wijzigt, moet u het bemestingsplan binnen de 7 kalenderdagen na de wijziging aanpassen. (V)
- Het bemestingsplan moet de volgende gegevens bevatten (V):
 - a. per diercategorie: de gemiddelde veebezetting, het staltype en de nettoproductie aan dierlijke mest (in kg N en kg P_2O_5);
 - b. per mestsoort: de opslagcapaciteit en de hoeveelheid mest die geproduceerd wordt (in ton of m^3 , kg N en kg P_2O_5);
 - c. per perceel of perceelsgroep: een schets van de ligging, de oppervlakte, de voorteelt, de hoofdteelt, de nateelt, of er derogatie aangevraagd is, de verwachte bemestingsbehoefte van de gewassen (in kg N en kg P_2O_5), de geplande bemesting per mestsoort (in ton of m^3 , kg N en kg P_2O_5), de geplande bemesting door beweiding (in kg N en kg P_2O_5);
 - d. de geplande aan- en afvoer van alle soorten mest (in ton of m^3 , in kg N en kg P_2O_5) op bedrijfsniveau, berekend op basis van a), b) en c);
 - e. per soort mest de hoeveelheid (in ton of m^3 , in kg N en kg P_2O_5) die u op bedrijfsniveau plant te gebruiken, berekend op basis van a), b) en c);
 - f. eventuele "dunnefractieattesten" en "effluentattesten".
- Per perceel of perceelsgroep houdt u een bemestingsregister bij. Dat bemestingsregister moet steeds ter inzage liggen en bezorgt u binnen de 30 dagen aan de Mestbank, als ze ernaar vraagt. (T)

Gevolgen bij het niet naleven van de voorwaarden

Als bij een controle van het nitraatresidu in de periode van 1 oktober tot en met 15 november 2011 blijkt dat de eerste nitraatresidudrempelwaarde is overschreden, dan komt het betrokken perceel (of het aangeduide vervangperceel) niet in aanmerking voor derogatie 2012.

Als bij een terreincontrole 2011 werd vastgesteld dat bepaalde voorwaarden niet werden nageleefd dan kan, afhankelijk van de voorwaarden die niet zijn nageleefd, in 2012 geen derogatie worden aangevraagd voor percelen van dezelfde teeltgroep (aangeduid met code "T") of voor alle percelen van het bedrijf (aangeduid met code "V").

Bezwaarmogelijkheden tegen (gedeeltelijke) afkeuring van derogatie

Tegen elke beslissing over derogatie kan u een bezwaar indienen bij de Vlaamse Landmaatschappij. Dat doet u binnen de 30 kalenderdagen na verzending van de betrokken beslissing door de Vlaamse Landmaatschappij.

Brussel, 23 januari 2012